

[A. M. Hansen.]

afstemninger i Forfatningen falder nøje sammen med de Ønsker, som har været raadende inden for mit Parti. Gennem de Bestemmelser, som her foreslaas, gives der Mindretallene en Sikkerhed mod en Regerings og et Flertals Misbrug af Magten. Paa den anden Side maa det med Billighed kunne forlanges, at Adgangen til at foranledige Folkeafstemning begrænses, saaledes at den ikke forvandles til et Redskab, som kan lægge Lovgivningsmagten urimelige Hindringer i Vejen. Jeg er i den Henseende enig med det ærede Medlem Hr. Christmas Møller i hans Udtalelser heroppefra, hvor han pegede paa Nødvendigheden af at finde den rigtige Afgrænsning af Folkeafstemningens Anvendelse.

Maa jeg i denne Forbindelse pege paa, at Bestemmelsen i § 91 om, at der ogsaa i Fremtiden skal kræves mindst 45 pCt. af samtlige Vælgerstemmer for at forandre Grundlovsbestemmelser, er jeg fremdeles noget betænkelig ved. Ganske vist kan jeg godt se, hvad der taler for at beholde denne Bestemmelse nu, da vi staar i Begreb med at gennemføre en demokratisk Grundlov, der forankrer Folkestyret helt og fuldt; men principielt er jeg imod i for høj Grad at vanskeliggøre kommende Slægters Adgang til at ændre Rigets Grundlov, saadan som de maatte finde det ønskeligt. Jeg kunde derfor ønske, hvis Enighed derom kan opnaas, at faa sat dette Procenttal noget lavere.

Angaaende de i Betænkningen anførte Bemærkninger til § 67 om Domstolenes eventuelle Adgang til Prøvelse af Loves Grundlovsmæssighed ønsker jeg blot at udtale, at jeg tror ikke, den Dag kommer, hvor Domstolene indlader sig paa at erklære en af den danske Rigsdag paa lovlig Vis vedtagen Lov grundlovsstridig. Saa meget Tillid har jeg baade til Domstolene og til Rigsdagen.

Jeg har set visse Indvendinger gjort mod de Bemærkninger i Kommissionens Betænkning, som knytter sig til § 70 om Folkekirkens Forhold. Jeg forstod paa de Bemærkninger, der faldt baade fra Venstres ærede Ordfører og fra det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, at her er man straks ved det ømme Punkt, som stadig er Stridsspørgsmaalet mellem de to Partier, hvem af dem der har størst og stærkest Interesse for de kirkelige Spørgsmaal. Det skal jeg nu slet ikke blande mig i; men for det første vil jeg pege paa, at § 70 er uændret, og for det andet maa det anses for utænkeligt, at en Regering vilde gaa

til Ændringer paa det kirkelige Omraade uden at give de bestaaende kirkelige Organer Lejlighed til at udtale sig, og andet og mere kan der fornuftigvis ikke ligge i de nævnte Bemærkninger.

Angaaende den Tilføjelse, som er foreslaaet til § 77, Ejendomsparagraffen, har mit Parti ikke haft noget særligt Ønske herom. Det er vor Opfattelse, at Udviklingen under den bestaaende Ejendomsparagraf har vist, at der i enhver Henseende har hersket en for Borgerne betryggende Tilstand med Hensyn til Ekspropriationsrettens Udøvelse. Det vil ikke være muligt at paastaa, at vi paa dette Omraade her i Danmark ikke har haft en fuldt betryggende Retssikkerhed. Paa den anden Side har vi ikke villet modsætte os den her anførte Tilføjelse, idet man selvfølgelig ikke kan bestride, at der kan foreligge Enkelttilfælde, hvor saadan Tvivl kan opstaa, saa Justitsministeriet vil kunne have en berettiget Tilskyndelse til at lade en yderligere Prøvelse ske.

Der har endelig fra forskellige Sider været rejst Indvendinger mod Affattelsen af § 82, den nugældende Grundlovs § 85 — det ærede Medlem Hr. Brorsen var ogsaa inde paa dette Spørgsmaal. Man har her navnlig hæftet sig ved Paragraffens andet Stykke, der indledes med, at Forænderinger, der virker for en Omstyrtning af denne Grundlov o. s. v., kan af Regeringen kræves opløst ved Dom. Man har udtrykt Ængstelse for, at denne Ordlyd kunde fortolkes saaledes, at Regeringen kunde kræve ogsaa politiske Organisationer ophævet, for saa vidt de i deres Program maatte udtrykke Vilje til at ændre den bestaaende Grundlov. Det ligger imidlertid i Sagens Natur, og er desuden stærkt understreget i Bemærkningerne, at Ordet „Omstyrtning“ i den anførte Forbindelse alene tager Sigte paa Anvendelse af voldelige Midler, hvad det ærede Medlem Hr. Christmas Møller ogsaa udtalte ved Finanslovdebatten forleden Dag og ogsaa har udtalt sig om her i Dag.

Jeg er ganske enig med det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, naar han siger, at denne Paragrafs Indhold kort udtrykt er en Bekendelse til de Menneskerettigheder, som vi i vort Folk er opdraget til at anse for umistelige — dette gælder altsaa saavel Trosfrihed, Forsamlingsfrihed, Foreningsfrihed som Ytringsfrihed. Da nu Forholdet imidlertid er det, at der har kunnet rejses Tvivl om Paragraffens Forstaaelse, skal jeg paa mit Partis Vegne gerne udtale Villighed til at søge Ordlyden